

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí v Bratislave 5. decembra 2012 v trestnej veci obvineného **J. B. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi** podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., o návrhu obhajcu obvineného J. B. na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného J. B. v súčasnosti vedená na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 1T 132/2012, **sa tomuto súdu neodníma.**

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom sa v súčasnosti vedie pod sp. zn. 1T 132/2012, trestné stíhanie proti obvinenému J. B. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák.

Na hlavnom pojednávaní dňa 19. novembra 2012 obhajca obvineného B. podal námietku zaujatosti voči celému Okresnému súde Nové Mesto nad Váhom, ako aj voči všetkým sudcom Krajského súdu v Trenčíne, a to z dôvodu, že Krajský súd Trenčín zamietol sťažnosť obvineného proti rozhodnutiu okresného súdu o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Poukázal na príbuzenský pomer prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom a Krajského súdu v Trenčíne a navrhol, aby predmetná vec bola prejednaná a rozhodnutá na inom súde v obvode Krajského súdu Bratislava alebo Krajského súdu

Trnava. Obvinený sa pripojil k návrhu svojho obhajcu.

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom po písomnom vyjadrení sudcov tohto súdu k návrhu obhajcu obvineného (č.l. 410) predložil spis Krajskému súdu v Trenčíne. Následne Krajský súd v Trenčíne po písomnom vyjadrení sudcov k vyššie uvedenému návrhu obhajcu obvineného (č.l. 413-419) predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky za účelom rozhodnutia o žiadosti obhajcu obvineného B. o odňatí a prikázaní predmetnej trestnej veci.

Obhajca obvineného dodatočne písomne doplnil návrh, ktorý predniesol na hlavnom pojednávaní dňa 19. novembra 2012. V tomto doplnení rozoberá pojem nestrannosť, zmieňuje sa o objektívnej a subjektívnej stránke nestrannosti. Ďalej v ňom poukazuje nielen na blízky rodinný vzťah medzi zástupcom prokuratúry, ktorý predmetnú vec zastupuje na okresnom súde a trestným sudcom odvolacieho súdu, ale aj na skutočnosť, že na odvolacom (krajskom) súde pracuje ako sudkyňa aj matka tohto zástupcu prokuratúry. S ohľadom na blízke rodinné väzby medzi účastníkmi trestného konania vznikajú závažné pochybnosti o objektivite súdneho konania a o jeho spravodlivom rozhodnutí. Navrhol preto, aby najvyšší súd rozhodol o vylúčení trestných sudcov pracujúcich na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom a trestných sudcov Krajského súdu v Trenčíne a aby vec pridelil na prejednanie a rozhodnutie na iný okresný súd v rámci Bratislavského kraja.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného návrhu preskúmal v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. obsah predloženého spisového materiálu a dôvody pre odňatie veci a jej prikázanie inému súdu, pričom zistil, že návrh obhajcu obvineného nie je dôvodný.

Podľa existujúcej súdnej praxe, námietka zaujatosti vznesená procesnou stranou proti všetkým sudcom konkrétneho súdu sa považuje za návrh na delegáciu v zmysle ustanovenia § 23 Tr. por.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Keďže obhajca obvineného požadoval odňatie veci mimo obvod Krajského súdu v Trenčíne, je príslušný na rozhodnutie Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Dôležitými dôvodmi treba predovšetkým rozumieť také dôvody, ktoré zaisťujú nestranné a zákonné prejednanie vecí, náležité zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich zásad trestného konania, výchovné pôsobenie trestného konania na obvineného i na ostatných občanov, pričom všetky okolnosti majú zabezpečiť najmä dôveru občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu. Pri úvahe, či v konkrétnej prejednávanej trestnej veci sú dané dôležité dôvody pre delegáciu, nie je možné vychádzať len z jedného určitého hľadiska či okolnosti, ale je treba zvažovať všetky do úvahy prichádzajúce okolnosti prípadu vo vzájomnej súvislosti.

Význam, resp. dôležitosť dôvodu na zmenu miestnej príslušnosti súdu musí byť porovnateľný s významom ústavného princípu vyplývajúceho z článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, že „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“. Delegácia sa preto nesmie stať prostriedkom na porušenie práva obvineného na zákonného sudcu, ale ani prostriedkom na to, aby procesné strany určovali, kto bude zákonným sudcom v konkrétnom prípade bez splnenia zákonných podmienok podľa § 23 ods. 1 Tr. por.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu. V predmetnej veci obvinený (resp. jeho obhajca) vo svojom podaní neuviedol ani voči jednému sudcovi okresného súdu žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného postupu pri prípadnom rozhodovaní v tejto veci. Z písomného vyjadrenia jednotlivých sudcov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom pritom vyplýva, že sa ani jeden z nich necíti byť v predmetnej veci zaujatý.

Ustanovenie § 31 Tr. por. podrobne ustanovuje, z akých dôvodov sú vylúčené orgány trestného konania, súd a iné osoby z vykonávania úkonov trestného konania. V zmysle tohto ustanovenia je z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

K tomu považoval najvyšší súd za potrebné uviesť, že z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. možno rozhodnúť len o vylúčení sudcu ako konkrétnej osoby, resp. o vylúčení sudcov ako konkrétnych osôb.

Subjektívny pocit obhajcu obvineného o zaujatosti všetkých trestných sudcov Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom je len jeho ničím nepodloženou domnienkou.

Gro návrhu obhajcu obvineného na odňatie a prikázanie veci je založené na dôvode, že zástupca Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, ktorý je v danej veci činný je v blízkom rodinnom vzťahu s jedným z trestných sudcov pôsobiacich na Krajskom súde Trenčín (teda odvolacom súde) ako aj s ďalšou sudkyňou, ktorá na danom súde pracuje, avšak na inom kolégiu.

Z písomného vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Trenčíne vyplýva, že okrem vyššie zmienených dvoch sudcov (JUDr. O. S. a JUDr. M. P.), sa ostatní necítia byť v predmetnej veci zaujatí. Najvyšší súd ďalej zistil, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3Nto 22/2010, zo dňa 14. novembra 2012 bol JUDr. O. S. vylúčený v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci vedenej proti obvinenému B..

I keď zákon v ustanovení § 31 ods. 1 Tr. por. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, čo vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 31 ods. 1 Tr. por. predstavuje výnimku z vyššie spomenutej ústavnej zásady uvedenej v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Vzhľadom na túto skutočnosť možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje aj na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej okolnosť, že sudca vylúčený z prejednávania veci pre zaujatosť z dôvodu jeho pomeru k jednej zo strán konania, zastáva funkciu námestníka predsedu tohto súdu, nie je sama o sebe dôvodom, pre ktorý by mali byť

vylúčení z prejednávanej veci aj ostatní sudcovia tohto súdu a nemôže byť preto sama o sebe ani dôležitým dôvodom na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. (R 40/1991).

V súčasnom štádiu trestného konania je vec prejednávaná Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom (teda súdom prvého stupňa) a najvyšší súd nezistil žiaden dôvod na vylúčenie všetkých sudcov tohto súdu z prejednávanej veci a takýto dôvod nijako nekonkretizoval ani obhajca obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por., a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave 5. decembra 2012

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová